

Aan: GS/PS Provincie Noord Brabant
Brabantlaan1
5216 TV 's-Hertogenbosch

Breda 29-04-2019

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp Nadere regels Verordening Ruimte Markdal

Referte: NL.IMRO.9930.nrvrNBmrwrMarkdal

Geacht College,
Hierbij treft u de zienswijze van Natuurplein de Baronie (federatie van natuurverenigingen in de Baronie van Breda) aan.

Zienswijze.

1. Het doel van de natuurverenigingen was, en is, het natuurherstel, de natuurontwikkeling van de natte natuurplein waaronder het afmaken van de EHS/NNB, zoals in het verleden afgesproken.
De uitgangspunten van de nu voorliggende plannen worden door ons onderschreven, al jaren.
Het meerwaardetraject voor de ontwikkeling en herstel van natuur/hydrologie en landschap is echter nog heel ongewis. Er moet ook nog gewerkt worden aan een waterplan. De natuurdoelen, omvang van de natuur, welke natuur en de verantwoordelijkheden zijn volgens de natuurverenigingen onvoldoende of niet geduid in de huidige bestemmingsplannen en de voorliggende Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal leveren in onze ogen geen bijdrage aan een betere duiding.
We vinden dit ook onvoldoende geborgd door de Nadere Regels Verordening ruimte Markdal.
2. Deze toelichting en regels zijn geschreven zonder daarin uitdrukkelijk concrete bewijzen te vereisen voor gedane aannames/wensen en zonder aantoonbare meerwaarde voor natuur en/of hydrologie te concretiseren.
3. De ontwerp regels Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal bieden ruimere mogelijkheden voor particulieren en grondeigenaren om niet alleen natuurontwikkeling mogelijk te maken, maar ook bedrijfsmatige ontwikkelingen. We vinden dit niet transparant en in een aantal gevallen ongunstig voor de beoogde natuurontwikkeling. Er worden ook belangrijke gebieden uit de NNB gehaald. De concrete initiatieven voor de natuur zijn onzichtbaar of twijfelachtig geborgd.
4. Onduidelijk blijft wat nu uiteindelijk beoogd wordt met NNB aanleg in het Markdal en hoe zich dit verhoudt tot de Natte Natuurplein en welke begrenzing daarvoor aangehouden wordt. De Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal zouden hier meer duidelijkheid over moeten geven.
5. In de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal is sprake van dat er concrete plannen als basis aanwezig moeten zijn. Maar niet is vastgelegd wat dat concreet dan minimaal moet behelzen.
Onder 'concreet plan' zou moeten worden verstaan dat alle factoren gelijktijdig en op waarde geschat zijn meegenomen in dit een plan. Zoals bijv. de gehele hydrologische situatie nu en mogelijk in de toekomst als het gaat om klimaatverandering in de vorm van korte hevige regenval en langdurige droogte?

6. Er mag bij dit 'meerwaardetraject' geen afbreuk gedaan worden aan de doelen uit de structuurvisie van de provincie (waaronder KRW doelen). In hoeverre is bewezen/aangetoond dat dit geen afbreuk doet aan de doelstellingen KRW? We maken ons zorgen over de haalbaarheid van deze natuurambities en de KRW-doelen omdat de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal weinig voorschrijven om de natuurambities en KRW-doelen te behalen.
7. Onduidelijk blijft de stand van zaken ten aanzien van de zogenaamde 'restopgave' van 150 / 200 ha. Wat is hiervoor in gang gezet?
8. Onduidelijk blijft wat de KRW nu precies moet gaan inhouden voor alle (geplande) ontwikkelingen in het Markdal, dit wordt niet concreet gemaakt.
Een doelstelling is het realiseren van Kaderrichtlijn Water doelen: een zoveel mogelijk vrij stromende Mark in een beekdal met natuurlijke oevers (de natte natuurparel) en het terugdringen van het gebruik en de emissie van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. In het huidige voorstel tot wijziging bestemmingsplan zijn deze doelen niet verankerd en zullen pas na de definitieve vaststelling bestemmingsplan beschouwd gaan worden door het Waterschap. De situatie is dan echter inmiddels wel onomkeerbaar vastgelegd in een bestemmingsplan. Daarnaast is nergens iets geborgd over emissie van meststoffen en/of bestrijdingsmiddelen.
9. In artikel 13.2 derde lid van de Verordening ruimte Noord-Brabant, is opgenomen dat burgemeester en wethouders het betrokken waterschapsbestuur raadplegen, voordat ze beslissen op een vergunningaanvraag voor aanlegactiviteiten. De beoordeling door het waterschap is gericht op het effect van de ingreep op het waterbergend vermogen van het gebied. Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan, of bij de wijziging of uitwerking daarvan, moet het waterschap in het kader van de watertoets worden betrokken zodat is geborgd dat het waterbergend vermogen van het gebied niet wordt aangetast. Met het invoeren van de huidige ontwerpbestemmingsplannen is er daarna geen weg terug meer. En uit de voorliggende ontwerp bestemmingsplannen blijkt niet dat er in de voorbereiding een dergelijke watertoets heeft plaatsgevonden.
Er moet duidelijkheid komen over de criteria voor de KRW en daarvoor dient minimaal een waarborg in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal te worden opgenomen.
10. Er is te geringe concrete aandacht voor het grond- en kwelwater. Welke maatregelen worden beoogd om de benoemde ongewenste vernatting te voorkomen?
De Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal bieden de mogelijkheden tot bepaalde ingrepen onder bepaalde voorwaarden. Er wordt onder meer gesproken over een fysieke verbetering van de aanwezigheid of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of extensieve recreatieve mogelijkheden, maar onduidelijk blijft wat daar nu mee wordt bedoeld? Is dit altijd in verhouding met elkaar of kan het gaan om de separaat benoemde kwaliteiten? En hoe moet dat geborgd worden in bestemmingsplannen?
In welke mate heeft dit gevolgen voor de natuur?
Gevreesd wordt dat de kwel in het gebied snel wordt afgevoerd in plaats van het te borgen in het gebied.
De Nadere Richtlijnen Verordening Ruimte Markdal dient minimaal te voorzien in afbakening door regels die negatieve invloeden op het grond- /kwelwater en natuur/biodiversiteit voorkomen.
11. Her begrenzing NNB
De argumenten voor her begrenzing zijn niet altijd duidelijk en, garanderen niet adequate natuurontwikkeling. Ze zijn ook niet altijd in overeenstemming met de regelgeving op het punt van her begrenzing NNB.
Nergens uit de stukken blijkt dat de ecologische winst hoog is/zal zijn.
Het uit de NNB halen van Daasdonk is een voorbeeld hiervan. Het gebied heeft grote potentie. Er blijken afspraken te zijn tussen ondernemer, provincie en stichting Markdal

over de ontwikkeling van natuur. De afspraken geven mogelijk garanties voor natuurontwikkeling in dit gebied, maar de betreffende passage in een bijlage van het ontwerp bestemmingsplan vinden we niet voldoende. We willen garanties dat Daasdonk uiteindelijk natuur zal worden (ongeacht door wie beheerd). En op welke wijze de kwel aldaar wordt veiliggesteld.

Peil gestuurde drainage Daasdonk. Waar gaat het (kwel)water dan naar toe? Is het dan verontreinigd?

De Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal dienen te voorzien in garanties voor het benutten van (kwel)water in relatie tot de daardoor te realiseren natuurdoelen en het voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewater.

12. De Verordening Ruimte spreekt over een saldo benadering per gemeente, niet over een combinatie van gemeentes, waarbij in de voorliggende bestemmingsplannen wel van wordt uitgegaan.

Volgens de verordening ruimte dient bij her begrenzing NNB minimaal gelijkwaardige natuur te worden teruggegeven.

Zoals ook al in de aangeleverde stukken staat hebben Daasdonk en Luchtenburg ieder hun eigen kwaliteiten, maar zeker niet gelijkwaardig.

Ook in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal wordt nergens uiteengezet, dan wel onderbouwd waarop een mogelijke compensatie dan gebaseerd moet zijn.

13. In de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal staat; *Indien initiatiefnemers hun bijdrage voldoen door het beschikbaar stellen van grond voor de ontwikkeling van nieuwe natuur, wordt notarieel een kwalitatieve verplichting gevestigd op de betreffende percelen waarin wordt beschreven welk type natuur wordt nagestreefd en welk beheer daarbij hoort. De financiële consequenties van de functiewijziging van landbouw naar natuur, komen daarbij ten laste van de initiatiefnemer.*

Hoe kan dit hier zo beschreven staan als nog onduidelijk is welke natuurtype waar in het Markdal zullen worden aangelegd en dit onderdeel is van een vervolgtraject.

14. Er wordt in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal een speciale afwijking van de bestaande regels ingevoerd voor de gemeente Alphen-Chaam waarbij niet gegarandeerd is dat de gelden uitsluitend beschikbaar komen voor natuurontwikkeling en dat wijkt in onze ogen onterecht af van de doelstelling van de regeling.

Er zou onderbouwd moeten worden volgens welke normering de landschapsinvesteringsregeling is toegepast, waarop de rode ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden met de daarvoor geldende betalings-/afdrachtnormen volgens de landschaps-investeringsregeling. Nu is dit onduidelijk.

15. In de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal is steeds sprake van vastlegging in een voorwaardelijke gebruiksbepaling/verplichting om e.e.a. te borgen.

Op welke wijze vindt de steeds genoemde voorwaardelijke gebruiksbepaling plaats (bestuursrechtelijk of privaatrechtelijk) en hoe blijft deze controleerbaar en afdwingbaar door derden?

Een voorwaardelijke verplichting moet een planregel zijn die verplicht tot het uitvoeren van bepaalde maatregelen alvorens een nieuwe ontwikkeling tot stand kan worden gebracht en dient dus als zodanig ook onderdeel te zijn van de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal.

16. **Beheer.**

Het toekomstig beheer is niet geborgd, waardoor alles bij het huidige zal blijven en er behalve een benaming NNB geen echte natuur/ecologisch toegevoegde waarde zal plaatsvinden. Leg in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal minimaal vast aan welke minimum voorwaarden voldaan moet worden in de vorm van procenten natuurdoeltypen en aantallen poelen/droge stukken/hagen/bosjes. En stel ook eisen aan het beheer.

Zonder een goed natuurbeheer voor de percelen met de bestemming Natuur zouden de overige, met gemeenschapsgeld verrichte inspanningen voor grondaankoop en landontwikkeling voor niets geweest zijn. Daarom dient hierover in het plan duidelijkheid gegeven te worden binnen daarvoor te stellen regels in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal. Aangegeven dient te worden hoe men een goede ecologische kwaliteit soortenrijk vochtig hooiland en dito fauna- en kruidenrijk grasland wil bereiken en hoe dit financieel mogelijk gemaakt kan worden. Tevens dient per natuurdoeltype inzichtelijk gemaakt te worden welk gedeelte van de als N te bestemmen percelen als "natuur" en welk gedeelte als "ondernemende natuur" zal worden ontwikkeld en wat van beide de consequenties zijn voor de te behalen ecologische kwaliteit. Nergens is terug te vinden in wat nu NNB en wat ONNB wordt in percentages en/of oppervlaktes.

17. EVZ's.

De EVZ's dienen ingevolge de bestaande regeling van de provincie Noord-Brabant uitdrukkelijk te worden geborgd. Dat betreft ook de regelgeving met betrekking tot bebouwing en/of economische activiteit binnen de breedte van de corridors.

18. Luchtenburg.

De potentieel – en vroeger ook actueel - botanisch waardevolle graslandpercelen binnen het landgoed Luchtenburg gaan ondanks de al decennia geldende AnI-bestemming steeds verder in natuurwaarde achteruit t.g.v. intensief agrarisch gebruik. De graslandperceeltjes krijgen in het plan de (O)NNB status. Dit alleen zal ons inziens verdere achteruitgang niet voorkomen. Wij worden in die mening nog gesterkt doordat in het plan reeds wordt aangekondigd dat, indien er natuur ontwikkeld wordt door de eigenaar, dit grotendeels als "ondernemen in de natuur" zal plaatsvinden. Omdat de eigenaar a.h.w. de NNB-status een behoorlijke waarde cadeau krijgt zou het redelijk zijn als het meest waardevolle gedeelte van de graslandjes (de ca 6 ha die in het wijzigingsvoorstel voor de (O)NNB-begrenzing het natuurdoeltype "vochtig hooiland" hebben gekregen) nu reeds de bestemming Natuur krijgt en via een overeenkomst tussen de eigenaar en de provincie en/of de vereniging Markdal ook als zodanig wordt ontwikkeld. Dit dient dan ook als zodanig opgenomen te worden in de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal.

19. Aanleg landschapselementen.

In de Nadere Regels Verordening Ruimte ontbreekt het aan richtinggevende maatregelen voor het verkrijgen van de juiste landschapselementen in het Markdal om vorm te geven aan de doelstellingen. In het plan dient klip en klaar te worden aangegeven dat, naast de bestaande landschapselementen en de reeds op kaart gezette landschappelijke dragers ook in ruime mate kleine landschapselementen zullen worden gerealiseerd op de als Natuur (NNB) bestemde en in te richten percelen. Dit in het kader van het behalen van een goede ecologische kwaliteit t.b.v. o.a. struweelvogels, patrijzen, amfibieën, kleine en middelgrote zoogdieren (incl. vleermuizen en marterachtigen) en insecten zoals vlinders, kevers, wilde bijen en libellen. Het gaat hier om o.a. poelen, braamstruweeltjes, hakhoutsingeltjes, steilrandjes, plasdraszones en ruige overhoekjes.

De groene verenigingen zijn uiteraard bereid de initiatiefnemer (particulier, stichting, vereniging overheid) hierbij van advies te dienen.

20. Ruimtelijke onderbouwing Galderseweg 83, Galder. Emissie loze aardbeienteelt.

In de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal is duidelijk sprake van een tegenstrijdigheid als het gaat om het faciliteren van 15ha trayveld en de beperkingen zoals deze zijn weergegeven in de 'watertoets'.

Ten aanzien van de aanduiding reservering waterberging wordt door middel van de bepaling in artikel 14.1, tweede lid van de Verordening ruimte Noord-Brabant een afweging mogelijk gemaakt. De toelichting bij het bestemmingsplan vormt de verantwoording voor de gemaakte afweging. Bepaalde activiteiten zijn in dergelijke gebieden niet toegestaan, omdat deze ten koste kunnen gaan van het waterbergend vermogen van een reservering. Het gaat om activiteiten met over het algemeen een groot ruimtebeslag die, indien eenmaal gevestigd, moeilijk verplaatsbaar zijn, schadegevoelig zijn en een effect hebben

op de (potentiële) ruimte voor waterberging. Er is echter geen sprake van een absoluut verbod; in de volgende situaties zijn er toch mogelijkheden: indien uit de voor het bestemmingsplan uitgevoerde watertoets is gebleken dat de geschiktheid van het gebied voor waterberging niet verloren gaat, of dat bij de inrichting voldoende rekening is gehouden met hogere inundatiekansen.

Met deze regel zou het dus niet mogelijk moeten zijn om een afgedekt trayveld van 15ha aan te leggen.

De beoogde aanleg van 15 ha trayvelden bevinden zich in het attentiegebied van de natte natuurparel. De wijzingen zijn veelomvattend en ingrijpend voor de natuur.

Het landschap en het watersysteem ter plekke worden ernstig aangetast.

Er is enige landschappelijk inpassing maar dat kan door ons niet als compensatie voor de aantasting worden gezien.

De argumentatie is dat de aardbeienplantteler een economische drager is van het Markdal, maar dat wordt niet onderbouwd.

Deze ontwikkeling past niet in de goede ruimtelijke ordening van de natte natuurparel.

21. Op grond van ingebrachte vragen/argumenten verzoeken wij u de Nadere Regels Verordening Ruimte – Markdal te wijzigen en de beoogde natuurontwikkeling beter te borgen.

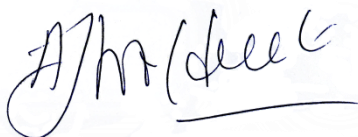
Namens Natuurplein de Baronie,

Voorzitter

J. Woolderink

secretaris

G.P. van de Haar

Bijlage.

Het document Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal blinkt niet uit in duidelijkheid en eenduidigheid. En is daarmee geen richtinggevend document en borging voor controleerbare bestemmingsplannen.

In de teksten wordt gebruik gemaakt van een grote hoeveelheid begrippen om bepaalde ontwikkelingen mogelijk te maken zonder dat deze in de begrippenlijst zijn opgenomen en daarmee afgebakend. Nu kunnen in het Markdal op grond van dezelfde Nadere Regels Verordening Ruimte in beide gemeentes andere uitvoeringen toegepast worden, hetgeen in strijd is met het doel van de Verordening Ruimte.

De volgende gebruikte begrippen zijn niet opgenomen in de begrippenlijst van zowel de Verordening Ruimte als de Nadere Regels Verordening Ruimte Markdal:

- 'zorgvuldig ruimtegebruik'
- 'onevenredige belemmering'
- 'kwaliteitsverbetering'
- 'passend'
- 'ondergeschikte horeca'
- 'lichte horeca'(blijkbaar iets anders dan ondergeschikte?)
- 'recreatieve voorzieningen'
- 'omvang van het bouwperceel passend bij de aard, schaal en functie van de omgeving'
- 'kleinschalige bedrijvigheid'
- 'ruimtelijk aanvaardbaar'
- 'de aanduiding 'hovenier'
- 'in planologisch opzicht aanvaardbare locatie'
- 'vergroten van de landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit in het gebied' (wat is daarvoor de norm?)
- 'aantoonbare meerwaarde'